

วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ในการดำเนินงานระหว่างห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครู" เป็นการวิจัยเพื่อต้องการทราบถึงความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ในการดำเนินงานด้านการบริหาร งบประมาณ อาคารสถานที่ บุคลากร สื่อการศึกษา และการบริการ ของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการทุกแห่ง และต้องการทราบถึงทัศนะหรือความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกห้องสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับการร่วมงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา เข้าเป็นหน่วยงานเดียวกันโดยเรียกชื่อว่า ศูนย์บริการทางวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารชั้นต้น หนังสือ บทความ วารสาร และเอกสารอื่น ๆ ถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา เช่น เรื่อง การเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ความสำคัญและพัฒนาการของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา และศูนย์วิชาการหรือศูนย์บริการทางวิชาการในระดับฝึกหัดครูซึ่งได้มีผู้จัดตั้งหรือเสนอแนะหลักการเอาไว้ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัยได้กระทำตามลำดับขั้นดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามจากวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ หลายเล่ม เช่น แบบสอบถามของรัตนา เศรษฐวิมล¹ กรรณิการ์ หาญนุสรณ์² และสุเวช ฌหนองคาย³ เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ แบบสอบถามซึ่งใช้เพื่อการวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานทั่วไปของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาใน 6 หัวข้อ คือ

- ก. การบริหาร
- ข. งบประมาณ
- ค. อาคารสถานที่
- ง. บุคลากร
- จ. สื่อการศึกษา
- ฉ. การบริการ

ลักษณะของคำถามในตอนที่ 1 เป็นคำถามชนิดเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 คำตอบ จากตัวเลือกที่กำหนดให้ ยกเว้นบางข้อจะมีคำแนะนำเพิ่มเติมให้เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ตอนที่ 2 ถามถึงทัศนะของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการรวมงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาเพื่อจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ

¹ รัตนา เศรษฐวิมล, "การศึกษาสภาพและการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 220 - 236.

² กรรณิการ์ หาญนุสรณ์, "การศึกษาสภาพและการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันการศึกษาวิชาการทหารชั้นสูงของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 212 - 245.

³ สุเวช ฌหนองคาย, "การศึกษาศูนย์วิชาการในประเทศไทย", หน้า 206 - 218.

ขึ้นในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง และได้ถามถึงความคิดเห็นในการร่วมมือกันในบางกรณีระหว่างที่วิทยาลัยยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการได้ คำถามแบ่งเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

- การจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ
- การบริหารศูนย์บริการทางวิชาการ
- การจัดบริการและกิจกรรมสำหรับศูนย์บริการทางวิชาการ
- ประโยชน์ของศูนย์บริการทางวิชาการ
- ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในขณะนี้ยังไม่มีการจัดตั้ง

ศูนย์บริการทางวิชาการ

ลักษณะของคำถามในตอนที 2 นี้ จะเป็นการเลือกคำตอบที่ต้องการจากตัวเลือก 2
ตัวเลือก เช่น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแล้วได้จัดส่งทางไปรษณีย์ไปยัง
หัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนอย่างละ 36 คน จากวิทยาลัยครูทั่ว
ประเทศดังนี้

1. วิทยาลัยครูจันทร์เกษม
2. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4. วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
5. วิทยาลัยครูพระนคร
6. วิทยาลัยครูชนบุรี
7. วิทยาลัยครูนครปฐม
8. วิทยาลัยครูยะลา
9. วิทยาลัยครูสงขลา
10. วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
11. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
12. วิทยาลัยครูภูเก็ต
13. วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี

14. วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
15. วิทยาลัยครูเพชรบุรี
16. วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาดงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี
17. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
18. วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
19. วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
20. วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
21. วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
22. วิทยาลัยครูนครสวรรค์
23. วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
24. วิทยาลัยครูเชียงใหม่
25. วิทยาลัยครูเชียงราย
26. วิทยาลัยครูลำปาง
27. วิทยาลัยครูอุตรธานี
28. วิทยาลัยครูสกลนคร
29. วิทยาลัยครูเลย
30. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
31. วิทยาลัยครูมหาสารคาม
32. วิทยาลัยครูนครราชสีมา
33. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
34. วิทยาลัยครูสุรินทร์
35. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
36. วิทยาลัยครูจันทบุรี

แบบสอบถามทั้งหมดเริ่มส่งไปเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 30 วัน ได้รับแบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 70 ผู้วิจัยจึงส่งจดหมายและแบบสอบถามไปใหม่อีก 2 ครั้ง และผู้วิจัยได้รอคำตอบอยู่อีกประมาณ 30 วัน จึงรวบรวมข้อมูลที่ได้

มาทั้งหมดร้อยละ 86.11 มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้วิธีการคำนวณค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{ค่าอัตราส่วนร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่เลือกตอบในแต่ละข้อย่อย}$$

$$N = \text{จำนวนคนทั้งหมดที่ตอบในข้อนั้น}$$

แบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้วิธีการคำนวณค่าร้อยละเช่นเดียวกับตอนที่ 1 และเพิ่มการคำนวณหาความแตกต่างกันในด้านความคิดของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา โดยใช้การทดสอบไคสแคว์จากสูตร

$$\chi^2_{[df]} = \frac{N(AD - BC)^2}{(A+B)(C+D)(A+C)(B+D)}$$

$$\text{ขั้นแห่งความเป็นอิสระ } df = (2 - 1)(2 - 1) = 1$$

ตัวอย่าง

	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	รวม
หัวหน้าแผนกหอสมุด	A = 31	B = 1	A + B = 32
หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา	C = 27	D = 3	C + D = 30
รวม	A + C = 58	B + D = 4	

$$N = (A+C)(B+D) \text{ หรือ } (A+B)+(C+D)$$

H_0 : ความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาไม่แตกต่างกัน

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } \chi^2_{[df]} &= \frac{N(AD - BC)^2}{(A+B)(C+D)(A+C)(B+D)} \\
 df &= (2 - 1)(2 - 1) = 1 \\
 N &= 58 + 4 = 62 \\
 \chi^2_{[1]} &= \frac{62(31 \times 3 - 1 \times 27)^2}{32 \times 30 \times 58 \times 4} \\
 &= 1.21
 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ค่า $\chi^2_{[1]}$ จากตารางมาตรฐานเป็น 3.84¹

χ^2_1 จากการคำนวณ 1.21 < 3.84 แสดงว่าผลการคำนวณไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ

.05 หมายความว่า ความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับสมมุติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในการดำเนินงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาในเรื่องศูนย์บริการทางวิชาการสำหรับวิทยาลัยครู จากแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามซึ่งนำมาวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 62 ชุด จาก 72 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.11 เป็นแบบสอบถามที่ได้จากหัวหน้าแผนกหอสมุด 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.89 และได้จากหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.33

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. (กรุงเทพมหานคร: คณะครู-ศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 144.

ตอนที่ 1 ลักษณะการดำเนินงานทั่วไป

ก. การบริหาร

การบริหารงานภายในห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนมากจะไม่มี ความเกี่ยวข้องกัน มีห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวน 16 แห่งจาก 62 แห่งหรือคิดเป็น ร้อยละ 25.80 เท่านั้นที่มีความเกี่ยวข้องกันในด้านการบริหารอยู่บ้าง ความร่วมมือในด้านการ บริหารมี 3 กรณีได้แก่ มีคณะกรรมการบริหารชุดเดียวกัน 8 แห่ง วางนโยบายร่วมกัน 7 แห่ง และหัวหน้าหน่วยงานคนเดียวกัน 1 แห่ง

สถานภาพของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาส่วนมากจะเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนัก- งานอธิการโดยตรงดังรายละเอียดจากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังกัดหน่วยงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา

หน่วยงานที่สังกัด	ห้องสมุด		แผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 30)		(จำนวนเต็ม = 30)	
สำนักงานอธิการ	26	86.66	24	80.00
ฝ่ายวิชาการ	3	10.00	5	16.66
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	1	3.33	0	0
ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	0	0	1	3.33

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าห้องสมุดร้อยละ 86.66 และแผนกโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 80 สังกัดสำนักงานอธิการ มีเพียงร้อยละ 3.33 ที่สังกัดภาควิชา

ข. งบประมาณ

ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวน 2 แห่งจาก 62 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 3.22 ที่ใช้งบประมาณร่วมกันบางกรณีดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การใช้งบประมาณร่วมกันระหว่างห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา

กรณีที่ใช้งบประมาณร่วมกัน	จำนวน
การจัดซื้อวารสารทางวิชาการ	2
การจัดซื้อหนังสืออ้างอิง	1
การจัดซื้อคู่มือครูและประมวลการสอน	1
การจัดซื้อหนังสือแบบเรียน	1
การจัดซื้อหนังสืออ่านประกอบ	1
การจัดซื้อหนังสือพิมพ์	1
การจัดซื้อโสตทัศนวัสดุ	1
การผลิตอุปกรณ์การสอน	1

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าการใช้งบประมาณร่วมกันทั้ง 2 แห่งได้แก่การจัดซื้อวารสารทางวิชาการ ส่วนกรณีอื่น ๆ มีจำนวนอย่างละ 1 แห่ง

ผู้จัดสรรงบประมาณในกรณีที่มีการใช้งบประมาณร่วมกันได้แก่หัวหน้าแผนกหอสมุดร่วมกับหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา 1 แห่ง และอีก 1 แห่ง หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาเป็นผู้จัดสรรแต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากส่วนมากจะเป็นการจัดซื้อโสตทัศนวัสดุ

ค. บุคลากร

ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาที่บุคลากรทำงานร่วมกันมีจำนวน 9 แห่ง จาก 62 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.51 ในกรณีต่อไปนี้คือ

การผลิตสื่อการสอน	5	แห่ง
การทำความสะดวก	5	แห่ง
การถ่ายเอกสาร	4	แห่ง
การอัดโรเนียว	3	แห่ง
การพิมพ์เอกสาร	2	แห่ง
การจัดหมู่และทำบัตรรายการ	1	แห่ง

นอกจากการร่วมมือกันในด้านบุคลากร 6 กรณีดังกล่าวมาแล้ว หัวหน้าแผนกหอสมุด 1 ท่าน ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจะร่วมมือและช่วยเหลือกันในเรื่องบุคลากรของอีกฝ่ายหนึ่งขาดความรู้หรือขาดความชำนาญ เช่น บุคลากรทางแผนกโสตทัศนศึกษาช่วยเหลือห้องสมุดเกี่ยวกับการถ่ายรูปและภาพต่าง ๆ การใช้ฟิล์มสตริป เครื่องขยายเสียง ฟิล์มภาพยนตร์ หรือสื่อการสอนอื่น ๆ รวมทั้งช่วยจัดหาเครื่องมือบางอย่างเช่น พัดลม เป็นต้น แผนกโสตทัศนศึกษาขอให้ห้องสมุดช่วยในด้านการจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยในการบรรยายสไลด์หรือทำภาพยนตร์ประกอบการสอนของวิทยาลัย เป็นต้น

ในด้านเกี่ยวกับความรู้ของบุคลากรในหอสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการร่วมงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาเป็นศูนย์บริการทางวิชาการมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 บุคลากรในหอสมุดที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา

ผู้มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาในหอสมุด	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวนเต็ม = 32	
หัวหน้าแผนกหอสมุด + บุคลากรอื่น ๆ	12	37.50
หัวหน้าแผนกหอสมุด *	6	18.75
บุคลากรอื่น ๆ **	1	3.12
ไม่มีผู้มีความรู้	13	40.62

* บุคลากรอื่น ๆ ในหอสมุดไม่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา

** หัวหน้าแผนกหอสมุดไม่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา

ตารางที่ 4 บุคลากรในแผนกโสตทัศนศึกษาที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์

ผู้มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ในแผนกโสตทัศนศึกษา	จำนวน (จำนวนเต็ม = 29)	ร้อยละ
หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา + บุคลากรอื่น ๆ	12	41.38
หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา *	5	17.24
บุคลากรอื่น ๆ **	1	3.44
ไม่มีผู้มีความรู้	11	37.93

* บุคลากรอื่น ๆ ในแผนกโสตทัศนศึกษาไม่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์

** หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาไม่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์

จากตารางที่ 3 และ 4 จะเห็นได้ว่าห้องสมุดขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 40.62 ส่วนแผนกโสตทัศนศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ร้อยละ 37.93

ง. อาคารสถานที่

อาคารห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาส่วนมากตั้งอยู่คนละอาคาร ที่รวมอยู่ในอาคารเดียวกันมี 17 แห่ง จาก 62 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.42 อาคารที่อยู่รวมกันทุกแห่งมีลักษณะเป็นอาคารเอกเทศ

อาคารห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาที่อยู่แยกกันมีจำนวน 45 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.58 ลักษณะของอาคารแตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 5 ลักษณะของอาคารห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษา (อาคารแยกกัน)

ลักษณะอาคาร	ห้องสมุด		แผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน (จำนวนเต็ม = 24)	ร้อยละ	จำนวน (จำนวนเต็ม = 20)	ร้อยละ
อาคารเอกเทศ	20	83.33	11	55.00
ไม่มีอาคารเอกเทศ	4	16.67	9	45.00
	(จำนวนเต็ม = 4)		(จำนวนเต็ม = 9)	
— อยู่ชั้นล่างของอาคารเรียน	1	25.00	0	0
— เป็นห้องห้องเดียวในอาคารเรียน	0	0	3	33.33
— เป็นห้องหลาย ๆ ห้องในอาคารเรียน	0	0	1	11.11
— เป็นห้องหลาย ๆ ห้องแยกคนละอาคาร	0	0	1	11.11
ไม่บ่งลักษณะของอาคาร	3	75.00	4	44.44

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าอาคารห้องสมุดมีลักษณะเป็นอาคารเอกเทสร้อยละ 83.33 มากกว่าอาคารแผนกโสตทัศนศึกษาซึ่งมีอาคารเอกเทสร้อยละ 55.00 และอาคารโสตทัศนศึกษา 1 แห่ง นอกจากไม่มีอาคารเอกเทศแล้วยังอยู่กระจัดกระจายคนละอาคาร

ตารางที่ 6 ที่ตั้งของห้องปฏิบัติการหลักสูตร

ที่ตั้ง	จำนวน (จำนวนเต็ม = 45)	ร้อยละ
อยู่ในอาคารห้องสมุด	13	28.89
อยู่ในแผนกโสตทัศนศึกษา	2	4.44
อยู่เป็นเอกเทศ	9	20.00
อยู่ในโรงเรียนสาธิต	2	4.44
อยู่ในอาคารครุศาสตร์	10	22.22
อยู่ในอาคารภาควิชาเทคโนโลยี	1	2.22
อยู่ในอาคารภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตรการสอน	1	2.22
อยู่ในอาคารคณะวิทยาศาสตร์	1	2.22
อยู่ในอาคารเตรียมนักศึกษาอนุปริญญา	1	2.22
อยู่ในอาคารเรียน*	5	11.11

*ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ระบุว่า เป็นอาคารเรียนของภาควิชาอะไร

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าที่ตั้งของห้องปฏิบัติการหลักสูตรจำนวนสูงสุด ร้อยละ 28.89 อยู่ในอาคารห้องสมุด รองลงมา ร้อยละ 22.22 อยู่ในอาคารครุศาสตร์ และร้อยละ 20.00 อยู่เป็นเอกเทศ

จ. สื่อการศึกษา

สื่อการศึกษาแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ วัสดุสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือ การให้บริการแก่ผู้ใช้หรือการใช้ประโยชน์ร่วมกันมีจำนวนน้อย

ตารางที่ 7 การให้บริการหรือการใช้วัสดุสิ่งพิมพ์

วัสดุสิ่งพิมพ์	บริการหรือ ใช้ในห้องสมุด		บริการหรือใช้ใน แผนกโสตทัศนศึกษา		บริการหรือ ใช้ร่วมกัน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 31)		(จำนวนเต็ม = 30)		(จำนวนเต็ม = 61)	
หนังสืออ่านทั่วไป	30	96.77	0	0	2	3.28
หนังสือสารอง	30	96.77	0	0	2	3.28
หนังสืออ้างอิง	30	96.77	0	0	2	3.28
หนังสือเกาหายาก	20	64.52	0	0	2	3.28
หนังสือรายปี	30	96.77	0	0	1	1.64
สิ่งพิมพ์ของรัฐบาล	30	96.77	0	0	2	3.28
หนังสือแบบเรียน	26	83.87	1	3.33	2	3.28
หนังสือประกอบหลักสูตร	26	83.87	1	3.33	2	3.28
ประมวลการสอน	25	80.65	1	3.33	2	3.28
โครงการสอน	24	77.42	2	6.67	2	3.28
คู่มือครู	25	80.65	1	3.33	2	3.28
หนังสือหลักสูตร	26	83.87	0	0	2	3.28
บทเรียนสำเร็จรูป	17	54.84	3	10.00	2	3.28
ตำราแบบโปรแกรม	17	54.84	1	3.33	3	4.92
วารสารบันเทิง	30	96.77	0	0	1	1.64
วารสารทางวิชาการ	30	96.77	0	0	2	3.28
หนังสือพิมพ์	30	96.77	0	0	2	3.28

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่าวัสดุสิ่งพิมพ์ที่ให้บริการหรือใช้ร่วมกันในห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 4.92 ได้แก่ตำราแบบโปรแกรม แต่ในการให้บริการหรือใช้เฉพาะในห้องสมุดตำราแบบโปรแกรมเป็นวัสดุสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 54.84

ตารางที่ 8 การให้บริการหรือการใช้สื่อทัศนวัสดุ

โลกทัศนวัสดุ	บริการหรือ ใช้ในห้องสมุด		บริการหรือใช้ใน แผนกทัศนศึกษา		บริการหรือ ใช้ร่วมกัน		โลกทัศนวัสดุ	บริการหรือ ใช้ในห้องสมุด		บริการหรือใช้ใน แผนกทัศนศึกษา		บริการหรือ ใช้ร่วมกัน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 31)		(จำนวนเต็ม = 30)		(จำนวนเต็ม = 61)			(จำนวนเต็ม = 31)		(จำนวนเต็ม = 30)		(จำนวนเต็ม = 61)	
แผนที่	19	61.29	12	40.00	5	8.20	เทปบันทึกเสียงแบบกะเส็ด	6	19.35	28	93.33	1	1.64
ลูกโลก	13	41.94	8	26.67	6	9.84	เทปบันทึกเสียงแบบคาสซีโอ						
แบบภูมิ	5	16.13	15	50.00	5	8.20	(8 - track cartridge)	0	0	12	40.00	1	1.64
แบบสถิติ	7	22.58	13	43.33	5	8.20	เทปบันทึกภาพแบบม้วน 1 นิ้ว	0	0	14	46.67	1	1.64
ของจริง	5	16.1	13	43.33	5	8.20	เทปบันทึกภาพแบบม้วน 1/2 นิ้ว	0	0	13	43.33	1	1.64
ของตัวอย่าง	5	16.13	15	50.00	5	8.20	เทปบันทึกภาพแบบกะเส็ด	1	3.23	6	20.00	0	0
ของจำลอง	4	12.90	13	43.33	4	6.56	แผ่นโปร่งใส (ผลิตเอง)	1	3.23	26	86.67	2	3.28
โคออรามา	0	0	13	43.33	3	4.92	แผ่นโปร่งใส (ซื้อ)	2	6.45	25	83.33	1	1.64
ภาพพลิก	1	3.23	17	56.67	5	8.20	แผ่นโปร่งใสใช้กับเครื่องโพลาครอน						
ภาพวาด	2	6.45	14	46.67	6	9.84	(เคลื่อนไหวได้)	0	0	13	43.33	1	1.64
ภาพถ่ายขาวดำ	4	12.90	19	63.33	5	8.20	กระดานแม่เหล็ก	0	0	8	26.67	1	1.64
ภาพคัดจากหนังสือ	17	54.84	16	53.33	5	8.20	กระดานพลาสติก	0	0	10	33.33	1	1.64
การคูณ	9	29.03	14	46.67	5	8.20	กระดานยาสาลี	2	6.45	22	73.33	2	3.28
สไลด์	7	22.58	29	93.33	2	3.28	กระดานนิเทศ	1	3.23	18	60.00	3	4.92
สไลด์เทป	3	9.68	27	90.00	2	3.28	กระดานคำหรือกระดานขอลด	2	6.45	14	46.67	2	3.28
สไลด์เทปแบบโปรแกรม	2	6.45	20	66.67	2	3.28	ไมโครฟิล์ม	1	3.23	4	13.33	1	1.64
ฟิล์มลคริป	7	22.56	27	90.00	2	3.28	สไลด์จุลทัศน์	0	0	2	6.67	2	3.28
ฟิล์มภาพยนตร์ 8 ม.ม.	1	3.2	21	70.00	1	1.64	ชุดการสอนแบบบรรยาย	0	0	10	33.33	3	4.92
ฟิล์มภาพยนตร์ 16 ม.ม.	0	0	28	93.33	1	1.64	ชุดการสอนแบบกิจกรรม	0	0	9	30.00	3	4.92
ฟิล์มลพ 8 ม.ม.	1	3.23	22	73.33	1	1.64	ชุดการสอนรายบุคคล	0	0	8	26.67	3	4.92
ฟิล์มลพ 16 ม.ม.	0	0	12	40.00	1	1.64	โมดูล (Single Concept						
แผ่นเสียง	1	3.23	25	83.33	1	1.64	Modules)	0	0	5	16.67	2	3.28
เทปบันทึกเสียงแบบม้วน	0	0	27	90.00	1	1.64	ชุดอุปกรณ์ (Kit)	0	0	11	36.67	2	3.28

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าโสตทัศนวัสดุที่มีให้บริการหรือใช้ร่วมกันระหว่างห้องสมุด และแผนกโสตทัศนศึกษา จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.84 ได้แก่ ฐุกลอก และภาพวาด รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8.20 ได้แก่ แผนที่ แผนภูมิ แผนสถิติ ของจริง ของตัวอย่าง ภาพพลิก ภาพถ่ายขาวดำ ภาพตัดจากหนังสือ และการ์ตูน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุปกรณ์หรือเครื่องมือ	บริการหรือ ใช้ในห้องสมุด		บริการหรือใช้ใน แผนกโสตทัศนศึกษา		บริการหรือ ใช้ร่วมกัน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม+31)	(จำนวนเต็ม = 31)	(จำนวนเต็ม = 30)	(จำนวนเต็ม = 30)	(จำนวนเต็ม = 61)	(จำนวนเต็ม = 61)
เครื่องโถงกรอน	0	0	10	33.33	1	1.64
เครื่องฉายฟิล์มสุพี 8 ม.ม.	1	3.23	25	83.33	1	1.64
เครื่องฉายฟิล์มสุพี 16 ม.ม.	0	0	10	33.33	1	1.64
เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 ม.ม.	0	0	16	53.33	1	1.64
เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 ม.ม.	0	0	26	86.67	1	1.64
เครื่องฉายสไลด์แบบแคชเชอ (แบบฉากหมุน)	0	0	26	86.67	1	1.64
เครื่องฉายสไลด์แบบพรอกซ์แมท (แบบเสาตั้งขา)	0	0	16	53.33	1	1.64
เครื่องฉายสไลด์แบบเปลี่ยน- ทีละแผ่น	1	3.23	27	90.00	1	1.64
เครื่องฉายฟิล์มอกรูป	2	6.45	27	90.00	2	3.28
เครื่องฉายภาพจามทีระ	0	0	28	93.33	2	3.28
เครื่องฉายภาพพื้น	0	0	28	93.33	1	1.64
เครื่องฉายภาพจอพื้น	0	0	6	20.00	2	3.28
เครื่องฉายไมโครฟิล์ม	0	0	2	6.67	1	1.64
เครื่องถ่ายแผ่นโปร่งใส	0	0	21	70.00	1	1.64
จอฉายภาพตามหลัง	0	0	21	70.00	1	1.64
เครื่องโปรเจกชันไอ	1	3.23	13	43.33	2	3.28
เครื่องซีโรไนซ์ สไลด์และ เทป	0	0	26	86.67	1	1.64
เครื่องถ่ายเอกซเรย์	8	25.81	11	36.67	3	4.92
เครื่องขยายเสียง	1	3.23	28	93.33	1	1.64
เครื่องบันทึกเสียงแบบม้วน	0	0	24	80.00	1	1.64
เครื่องบันทึกเสียงแบบกะเล็ก	0	0	27	90.00	1	1.64
เครื่องบันทึกเสียงแบบตลับใหญ่	0	0	6	20.00	1	1.64
เครื่องบันทึกภาพแบบม้วน 1 นิ้ว	0	0	11	36.67	1	1.64
เครื่องบันทึกภาพแบบม้วน 1/2 นิ้ว	0	0	13	43.33	1	1.64
เครื่องบันทึกภาพแบบกะเล็ก	0	0	5	16.67	0	0
เครื่องรับวิทยุ	0	0	24	80.00	1	1.64
ชุดโทรทัศน์วงจรปิด (ครบชุด)*	0	0	18	60.00	0	0
กล้องโทรทัศน์	0	0	3	10.00	0	0
กล้องโทรทัศน์และเครื่องคัทภาพ	0	0	1	3.33	0	0
เครื่องเอนแนมเสียง	0	0	28	93.33	1	1.64
เครื่องคัทกระดาษ	15	48.39	24	80.00	2	3.28
เครื่องอัดสำเนา	2	6.45	7	23.33	3	4.92
เครื่องอัดและขยายภาพ	0	0	27	90.00	1	1.64
เครื่องพิมพ์ดีด	19	61.29	5	16.67	3	4.92
กล้องฉายภาพยนตร์ 8 ม.ม.	0	0	12	40.00	0	0
กล้องฉายภาพยนตร์ 16 ม.ม.	0	0	8	26.67	0	0
กล้องถ่ายภาพรูป	0	0	30	100	0	0

* ชุดโทรทัศน์วงจรปิดแก่ กล้องโทรทัศน์ เครื่องคัทภาพ และจอภาพ

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ให้บริการหรือใช้ร่วมกันในห้องสมุด และแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 4.92 ได้แก่ เครื่องถ่ายภาพเอกสาร เครื่องอัดสำเนา และเครื่องพิมพ์ดีด รองลงมาร้อยละ 3.28 ได้แก่ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพจุดทัศน์ เครื่องโปรจิคเตอร์ และเครื่องตัดกระดาษ

ฉ. การบริการ

ตารางที่ 10 การให้บริการระหว่างเปิดภาคเรียน

ชั่วโมง/วัน	ห้องสมุด				แผนกโสตทัศนศึกษา			
	จันทร์ - ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	รวม	จันทร์ - ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	รวม
	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 30)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 27)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 5)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 29)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 19)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 4)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 4)	จำนวน ร้อยละ (จำนวนเต็ม = 4)
12½ -	8 26.67	1 3.70	1 20.00	5 17.24	1 5.26	0 0	0 0	0 0
10½ - 12	20 66.67	2 7.40	0 0	11 37.93	1 5.26	0 0	0 0	0 0
8½ - 10	1 3.33	4 14.81	1 20.00	6 20.69	3 15.79	2 50.00	2 50.00	2 50.00
6½ - 8	1 3.33	14 51.85	2 40.00	6 20.69	8 42.11	2 50.00	2 50.00	2 50.00
- 6	0 0	6 22.22	1 20.00	1 3.45	6 31.58	0 0	0 0	0 0

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่าการให้บริการระหว่างเปิดภาคเรียนในวันจันทร์ - ศุกร์ ห้องสมุดให้บริการในช่วงเวลา $10\frac{1}{2}$ - 12 ชั่วโมงมากที่สุด ร้อยละ 66.67 แผนกโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 37.93 จะสังเกตได้ว่าจำนวนชั่วโมงการให้บริการของห้องสมุดมากกว่าของแผนกโสตทัศนศึกษา

การให้บริการในวันเสาร์ ห้องสมุดเปิดบริการ 27 แห่งจาก 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.00 แผนกโสตทัศนศึกษาเปิดบริการ 19 แห่งจาก 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 65.52 จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการอยู่ระหว่าง $6\frac{1}{2}$ - 8 ชั่วโมงมากที่สุด ห้องสมุดร้อยละ 51.85 แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 42.11

การให้บริการในวันอาทิตย์ ห้องสมุด 5 แห่งคิดเป็นร้อยละ 16.67 แผนกโสตทัศนศึกษา 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.79 จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการของห้องสมุดอยู่ระหว่าง $6\frac{1}{2}$ - 8 ชั่วโมง ร้อยละ 40.00 แผนกโสตทัศนศึกษาให้บริการวันละ $8\frac{1}{2}$ - 10 ชั่วโมง และ $6\frac{1}{2}$ - 8 ชั่วโมง ร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน

การให้บริการระหว่างปิดภาคเรียน

ห้องสมุดที่เปิดบริการระหว่างปิดภาคเรียนในวันจันทร์ - ศุกร์ มี 10 แห่ง จาก 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 แผนกโสตทัศนศึกษา 4 แห่ง จาก 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.79 จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการในหนึ่งวันจำแนกได้ดังนี้

จำนวนชั่วโมง/วัน	ห้องสมุด	แผนกโสตทัศนศึกษา
$10\frac{1}{2}$ ขึ้นไป	1	0
$8\frac{1}{2}$ - 10	4	1
$6\frac{1}{2}$ - 8	4	3
6 ลงมา	1	0

การให้บริการในวันเสาร์ ห้องสมุดเปิด 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.33 และแผนก
 โสตทัศนศึกษาเปิด 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.34 ห้องสมุด 6 แห่ง และแผนกโสตทัศนศึกษา
 ทั้ง 3 แห่ง ให้บริการวันละ 7 - 9 ชั่วโมง ห้องสมุดที่เหลืออีก 1 แห่งให้บริการต่ำกว่า 7
 ชั่วโมง

การให้บริการในวันอาทิตย์เปิดเฉพาะแผนกโสตทัศนศึกษา 1 แห่ง ให้บริการประมาณ
 วันละ 8 ชั่วโมง

ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษานอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ จะให้บริการระหว่างปิด-
 ภาคเรียน ในบางโอกาส เช่นเมื่อมีการสอนภาคต่อเนื่อง การสอนภาคฤดูร้อน การอบรม หรือ
 สัมมนา และเมื่อมีผู้ขอใช้บริการเป็นกรณีพิเศษ

ตารางที่ 11 จำนวนนักศึกษาที่ให้บริการในหนึ่งวัน (โดยประมาณ)

จำนวนนักศึกษา	ห้องสมุด		แผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม=26)		(จำนวนเต็ม=24)	
1301 ขึ้นไป	3	11.54	0	0
1201 - 1300	1	3.85	0	0
1101 - 1200	2	7.69	0	0
1001 - 1100	2	7.69	0	0
901 - 1000	7	26.92	0	0
801 - 900	0	0	0	0
701 - 800	2	7.69	0	0
601 - 700	0	0	0	0
501 - 600	0	0	1	4.17
401 - 500	2	7.69	1	4.17
301 - 400	2	7.69	1	4.17
201 - 300	2	7.69	2	8.33
101 - 200	2	7.69	2	8.33
100 ลงมา	1	3.85	17	70.83

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าห้องสมุดจำนวนมากที่สุดร้อยละ 26.92 มีนักศึกษาใช้บริการใน 1 วัน 901 - 1,000 คน แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 70.83 มีนักศึกษาใช้บริการวันละ 100 คนลงมา จากตารางนี้จะเห็นได้ว่า จำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการของห้องสมุดมีมากกว่าที่ใช้บริการของแผนกโสตทัศนศึกษา จำนวนนักศึกษาสูงสุดที่ใช้บริการของห้องสมุดใน 1 วันมีจำนวนตั้งแต่ 1,300 คนขึ้นไป ส่วนแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการสูงสุดใน 1 วัน มีจำนวนไม่เกินวันละ 600 คน

ตารางที่ 12 จำนวนอาจารย์ที่ใช้บริการในหนึ่งวัน (โดยประมาณ)

จำนวนอาจารย์	ห้องสมุด		แผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 25)		(จำนวนเต็ม = 25)	
31 ขึ้นไป	2	8.00	1	4.00
21 - 30	3	12.00	1	4.00
11 - 20	3	32.00	1	4.00
10 ลงมา	12	48.00	22	88.00

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า จำนวนอาจารย์ที่ใช้บริการตั้งแต่ 10 คนลงมามากที่สุด ห้องสมุดร้อยละ 48.00 แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 88.00

อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูทุกแห่งมีสิทธิใช้บริการของห้องสมุด ยกเว้นแผนกโสตทัศนศึกษา 1 แห่ง ที่กำหนดว่าให้ใช้เฉพาะองค์การนักศึกษา หรือชุมนุมกิจกรรม

สำหรับบุคคลอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนักศึกษาและอาจารย์ในวิทยาลัยแล้ว ผู้มีสิทธิใช้บริการของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาให้แก่ บุคคลอื่น ๆ ในวิทยาลัย ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนหน่วยงานราชการหรือเอกชนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะขอใช้บริการได้ โดยเฉพาะแผนกโสตทัศนศึกษานอกจากให้บริการแก่บุคคลภายนอกในจังหวัดแล้ว ยังอาจให้บริการแก่ชุมชนในจังหวัดใกล้เคียงถ้ามีผู้ขอความร่วมมือมา

สถิติบุคคลอื่น ๆ นอกเหนือจากอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัย ห้องสมุดที่เก็บรวบรวมสถิติไว้มี 19 แห่ง แผนกโสตทัศนศึกษามี 10 แห่ง ห้องสมุด 11 แห่ง และแผนกโสตทัศนศึกษา 9 แห่งมีผู้ใช้บริการใน 1 วัน ตั้งแต่ 10 คนลงมา ส่วนที่เหลือมีผู้ใช้บริการในแต่ละวัน เกิน 10 คน โดยเฉพาะห้องสมุดของวิทยาลัยเกษตรศรีธรรมพรรมมีผู้ใช้บริการโดยเฉลี่ยถึงวันละ 450 คน

ตารางที่ 13 ปัญหาในการให้บริการ

ปัญหา	ห้องสมุด		แผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 30)		(จำนวนเต็ม = 28)	
ช่วงเวลาที่เปิดบริการน้อยเกินไป	2	6.67	--	--
ขาดบุคลากรในการให้บริการ	26	86.67	27	96.43
อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการค้นคว้ามีน้อย	18	60.00	17	60.71
บริการที่จัดทำอยู่ในขณะนี้ไม่เพียงพอกับความ				
ต้องการ	24	80.00	21	75.00
งบประมาณไม่เพียงพอ	1	3.33	5	17.86
ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์	0	0	5	17.86
ขาดความร่วมมือจากอาจารย์ในวิทยาลัย	1	3.33	0	0
สถานที่คับแคบ	2	6.67	0	0
ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญ	0	0	1	3.57

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าปัญหาสำคัญที่สุดคือ ขาดบุคลากรในการให้บริการ ห้องสมุดร้อยละ 86.67 แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 96.43 รองลงมาคือบริการที่จัดทำอยู่ในขณะนี้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ห้องสมุดร้อยละ 80.00 แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 75.00 ปัญหาลำดับที่ 3 คือ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการค้นคว้ามีน้อย ห้องสมุดร้อยละ 60.00 แผนกโสตทัศนศึกษาร้อยละ 60.71

ตารางที่ 14 ความร่วมมือในการให้บริการ

ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวน 12 แห่งจาก 57 แห่งที่ร่วมมือกันในการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 21.05 บริการที่จัดร่วมกันมีดังนี้

บริการ	จำนวน (จำนวนเต็ม = 12)	ร้อยละ
ฉายภาพยนตร์	7	58.33
จัดนิทรรศการ	6	50.00
ฉายเอกสาร	5	41.67
จัดประชุม	5	41.67
ซื้อหนังสือ วารสาร หรือโสตทัศนวัสดุตามคำแนะนำ ของผู้ใช้	5	41.67
จัดอภิปรายหรือปาฐกถา	4	33.33
จัดประชุมนิเทศนักศึกษาที่เข้าใหม่	4	33.33
บริการจ่าย -- รับ	1	8.33
บริการทางบรรณานุกรม ครรชนี และการทำบัตรรายการ	1	8.33

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าบริการที่ห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 58.33 จัดร่วมกันได้แก่การฉายภาพยนตร์ รองลงมาร้อยละ 50.00 ได้แก่การจัดนิทรรศการ

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับการร่วมงานบริการทางวิชาการ

งานบริการทางวิชาการในที่นี้หมายถึงงานของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครู ซึ่งมีอยู่เดิมรวมกันเป็นศูนย์บริการทางวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งบริการสื่อการศึกษาทุกประเภท ได้แก่ วัสดุสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ ตลอดจนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่หัวหน้าแผนกหอสมุด 32 คน หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา 30 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 15 การจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ

ชค. เสนอแนะ	ความคิดเห็น								χ^2
	หัวหน้าแผนกหอสมุด				หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา				
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	(จำนวนเต็ม = 32)				(จำนวนเต็ม = 30)				
สมควรจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ	31	96.88	1	3.13	27	90.00	3	10.00	1.21
วิทยาลัยสามารถจัดตั้งศูนย์ได้	27	84.38	2	6.25	22	73.00	8	26.67	4.09*
สื่อการศึกษาขึ้นอยู่กับการจัดตั้งศูนย์แล้ว	19	59.38	11	34.38	14	46.67	16	53.33	1.68

* ค่าของ $\chi^2_{[1]}$ จากการคำนวณซึ่งมากกว่า 3.84 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 (3.84 คือค่าของ $\chi^2_{[1]}$ จากตารางมาตรฐานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05)

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาในเรื่องวิทยาลัยสามารถจัดตั้งศูนย์ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่าความคิดเห็นในเรื่องนี้ของทั้งสองฝ่ายแตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ถือได้ว่าความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 สื่อการศึกษาที่ต้องการเพิ่มเติม

สื่อการศึกษา	หัวหน้าแผนกหอดูดาว		หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(จำนวนเต็ม = 28)		(จำนวนเต็ม = 28)	
วัสดุสิ่งพิมพ์	15	53.57	16	57.14
โสตทัศนวัสดุ	22	78.57	21	75.00
อุปกรณ์หรือเครื่องมือ	23	82.14	27	96.43

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าสื่อการศึกษาที่หัวหน้าแผนกหอดูดาวและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาต้องการเพิ่มเติมมากที่สุดได้แก่อุปกรณ์หรือเครื่องมือ รองลงมาคือโสตทัศนวัสดุ และอันดับสุดท้ายคือวัสดุสิ่งพิมพ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 การบริหารงานของศูนย์บริการทางวิชาการ

ข้อเสนอนี้	ความคิดเห็น								χ^2
	หัวหน้าแผนกหอสมุด				หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา				
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(จำนวนเต็ม = 32)				(จำนวนเต็ม = 30)				
1. สถานะภาพของศูนย์บริการทางวิชาการ									
1.1 เป็นเอกเทศขึ้นต่อสำนักอธิการ	20	62.50	9	28.13	24	80.00	6	20.00	0.95
1.2 เป็นแผนกสังกัดฝ่ายวิชาการ	11	34.38	14	43.75	8	26.67	22	73.33	1.81
1.3 เป็นแผนกสังกัดฝ่ายธุรการ	1	3.13	25	78.13	1	3.33	29	96.67	0.01
2. ความรู้ของหัวหน้าศูนย์									
2.1 ปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์	24	75.00	6	18.75	13	60.00	12	40.00	2.86
2.2 ปริญญาโททางโสตทัศนศึกษา	20	62.50	9	28.13	20	66.67	10	33.33	0.04
2.3 ปริญญาทางการบริหาร	12	37.50	16	50.00	14	46.67	14	46.67	0.23
3. คณะกรรมการบริหารศูนย์									
3.1 ควรมีคณะกรรมการบริหาร	28	87.50	1	3.13	26	86.67	3	10.00	1.07
3.2 คณะกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์ และคณาจารย์	28	87.50	1	3.13	24	80.00	5	16.67	2.97
3.3 คณะกรรมการได้รับเลือกตั้งจากคณาจารย์	26	81.25	3	9.38	17	56.67	11	36.67	6.43*
3.4 หัวหน้าศูนย์เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง	26	81.25	3	9.38	17	56.67	11	36.67	6.43*
4. ควรรวมห้องปฏิบัติการหลักสูตรเข้ากับศูนย์ด้วย	24	75.00	5	15.63	25	83.33	2	6.67	1.24

* ค่าของ $\chi^2_{[1]}$ จากการคำนวณซึ่งมากกว่า 3.84 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

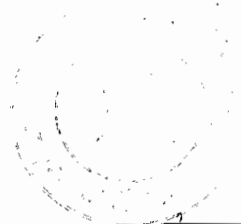
จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาในข้อ 3.3 และ 3.4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในข้ออื่น ๆ ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่า ความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาในข้ออื่น ๆ ยกเว้นข้อ 3.3 และ 3.4 ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การจัดการและกิจกรรมสำหรับศูนย์บริการทางวิชาการ

บริการหรือกิจกรรม	ความถี่เห็น								χ^2
	หัวหน้าแผนกท่องเที่ยว				หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา				
	จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ประสิทธิภาพเพื่อประกอบ การสอนและแก้ไข	29	90.63	0	0	28	93.33	0	0	0
จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้ โสตทัศนวัสดุ	29	90.63	0	0	28	93.33	0	0	0
จัดอบรมวิทยากร วิทยากรศาสตร์หรือโสตทัศนศึกษา แก่เจ้าหน้าที่	26	87.50	1	3.13	30	100	0	0	1.05
ติดตามและศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสนอข้อเสนอก่อนแก่ผู้เกี่ยวข้อง	29	90.63	0	0	29	96.67	1	3.33	0.93
ติดต่อประสานงานกับสถาบันทางการศึกษาในการ ผลิตคู่มือให้บริการวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียน และแก้ไข	29	90.63	0	0	29	96.67	0	0	0
บริการจัดทำสะสมบัตรร่วมกับงานบริการการศึกษาที่ เกี่ยวข้อง	25	78.13	3	9.38	29	96.67	1	3.33	1.23
บริการให้พิมพ์และใช้วัสดุทั้งภายในและภายนอกศูนย์ ติดต่อประสานงานระหว่างทางวิชาการ ในการ ผลิตวัสดุอุปกรณ์และการให้บริการของศูนย์	29	90.63	0	0	30	100	0	0	0
จัดทำบรรณานุกรมรายชื่อวัสดุของศูนย์ จัดอุปกรณ์การศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวอย่าง สำหรับครูและการฝึกสอน	29	90.63	0	0	30	100	0	0	0
ผลิตสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์สำหรับครู เช่น โครงการสอน เอกสารการอบรม ฯลฯ	26	81.25	1	3.13	30	100	0	0	1.13
จัดทำบทเรียนสำเร็จรูปตามความต้องการของครู ในภาควิชาต่าง ๆ	27	84.38	2	6.25	29	96.67	1	3.33	0.39
ประเมินผลการใช้หนังสือและวัสดุแก่ผู้มารับรู้ใหม่ ให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสมของ วิชาที่สอน	21	75.00	4	12.50	28	93.33	2	6.67	0.91
	29	90.63	0	0	29	96.67	1	3.33	0.93
	28	87.50	0	0	29	96.67	1	3.33	0.93

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าความถี่เห็นของหัวหน้าแผนกท่องเที่ยวและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่
สำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่าความถี่เห็นของทั้งสองฝ่ายในเรื่องการจัดการบริการหรือกิจกรรมไม่แตกต่างกัน และถ้าจะ
กล่าวถึงบริการและกิจกรรมที่เสนอแนะ

ตารางที่ 19 ประโยชน์ของศูนย์บริการทางวิชาการ

ประโยชน์ของศูนย์บริการทางวิชาการ	ความถี่เห็น								χ^2
	หัวหน้าแผนกหอสมุด				หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา				
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(จำนวนเต็ม = 32)				(จำนวนเต็ม = 30)				
1. ผลในด้านการประหยัด									
1.1 จำนวนบุคลากร	24	75.00	5	15.63	18	60.00	8	26.67	1.38
1.2 งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	23	71.88	6	18.75	19	63.33	8	26.67	0.59
1.3 การก่อสร้างอาคารสถานที่	25	78.13	4	12.50	23	76.67	3	10.00	0.06
1.4 การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ	26	81.25	3	9.38	21	70.00	5	16.67	0.87
2. ผลด้านประสิทธิภาพ									
2.1 การให้บริการ	29	90.63	0	0	26	86.67	1	3.33	1.09
2.2 การจัดหาและการทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ	28	87.50	1	3.13	26	86.67	1	3.33	0
2.3 การทำบรรณารวมและครุวรรณอย่างสมบูรณ์สำหรับวัสดุทุกประเภท	28	87.50	1	3.13	25	83.33	2	6.67	0.43
2.4 การเรียนการสอน	29	90.63	0	0	25	83.33	2	6.67	2.23
2.5 การผลิตสื่อการสอน	29	90.63	0	0	24	80.00	3	10.00	3.40

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่าความถี่เห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่า ความถี่เห็นของทั้งสองฝ่ายในเรื่องประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีศูนย์บริการทางวิชาการในวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ความร่วมมือของห้องสมุดและแผนกโสตทัศนศึกษาในระหว่างยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ

ข้อ สอนแนะ	ความคิดเห็น								χ^2
	หัวหน้าแผนกหอสมุด				หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา				
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(จำนวนเต็ม = 32)				(จำนวนเต็ม = 30)				
มีคณะกรรมการบริหารร่วมกัน	17	53.13	7	21.88	15	50.00	13	43.33	1.53
หัวหน้าหน่วยงานตนเองเดียวกัน	6	18.75	17	53.13	6	20.00	22	73.33	0.13
วางแผนขยายร่วมกัน	24	75.00	2	6.25	23	76.67	5	16.67	1.23
ร่วมมือในการจัดหา	21	65.63	3	9.38	22	73.33	6	20.00	0.01
ใช้ระบบการจัดเก็บแบบเดียวกัน	23	71.88	3	9.38	22	73.33	6	20.00	0.95
ใช้บุคลากรร่วมกันในกรณีต่อไปนี้:-									
- ผู้ทำหน้าที่จัดหมู่และทำบัตรรายการ	24	75.00	3	9.38	22	73.33	2	6.67	0.11
- การทำบรรณานุกรม	21	65.63	3	9.38	21	70.00	4	13.33	0.12
- เจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสาร	17	53.13	5	15.63	25	83.33	0	0	6.36*
- เจ้าหน้าที่พิมพ์เล็ก	14	43.75	9	28.13	23	76.67	3	10.00	5.02*
- เจ้าหน้าที่จ่าย - รับ	11	34.38	11	34.38	22	73.33	4	13.33	6.65*
- เจ้าหน้าที่ทำความสะอาด	11	34.38	8	25.00	15	50.00	5	16.67	1.23
ให้บริการหรือใช้สิ่งสิ่งร่วมกัน	24	75.00	3	9.38	22	73.33	3	10.00	0.31
ให้บริการหรือใช้โสตทัศนวัสดุร่วมกัน	24	75.00	3	9.38	23	76.67	3	10.00	0
ให้บริการหรือใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ร่วมกัน	24	75.00	4	12.50	24	80.00	2	6.67	0.59
ตั้งอยู่ในอาคารเดียวกัน	21	65.63	4	12.50	19	63.33	6	20.00	0.50

* ค่าของ $\chi^2_{[1]}$ จากการคำนวณซึ่งมากกว่า 3.84 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกหอสมุดและหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาในเรื่องการใช้บุคลากรร่วมกันในกรณีต่อไปนี้คือ การถ่ายเอกสาร , พิมพ์เล็ก และการจ่าย - รับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายความว่าความคิดของทั้งสองฝ่ายในเรื่องอื่น ๆ ยกเว้นข้อที่กล่าวมาแล้วไม่แตกต่างกัน